

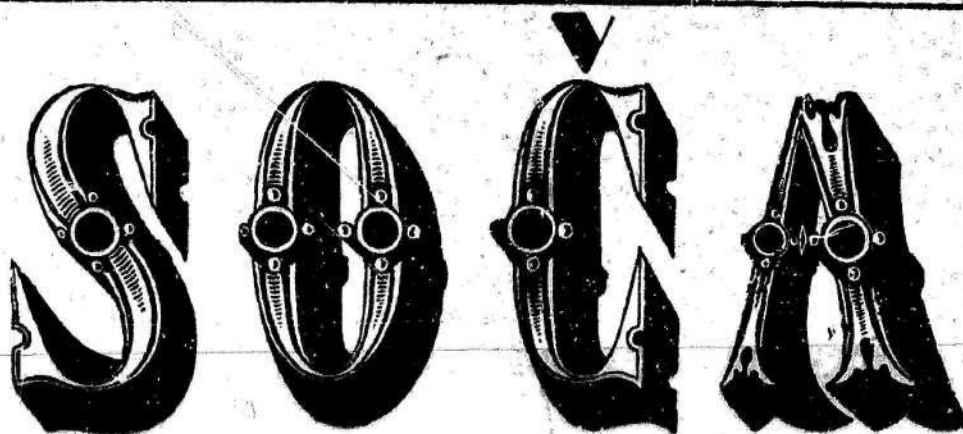
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolence v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasi slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Po volitvah.

Volitve za deželni zbor so pri kraji in izvršile so se zadosti povoljno in častno za naš narod, akopram je pretela velika nevarnost, da zgubimo eno poslansko mesto na Italijane. Politično društvo „Sloga“ je storilo, kar je le moglo, da je odvrnilo to nevarnost in odbor je na vse mogoče načine še v zadnjem trenutku pogajal se in posredoval mej volilci velicega posestva, da so se zedinili za slovenskega kandidata in da so pri ponovljeni volitvi enega poslanca za veliko posestvo popolnoma kompaktno volili nasproti Italijanom, katerim so na tak način Slovenci pokazali, da nimate nikoli upanja, da bodo nam vsled naše domače razprtije vrinili Italijana za poslanca. To pa kaže, da so goriški Slovenci v resnici zreli in zavedni in da akopram v prepiru mej seboj nasproti skupnemu sovragu edini stojé na braniku. Društvo „Sloga“ je torej večinoma vendar zaradi se svojimi kandidati in tudi tam, kder nij, nij zarad tega nastala narodu nobena škoda, kajti, kakor smo uže rekli, vsi po Slovencih na Goriškem voljeni poslanci so dobri narodnjaki in bodo zmerom složno postopali, kadarkoli bi bila naša narodna reč v nevarnosti.

Da „Sloga“ pa nij mogla popolnoma še večo disciplino mej volilce vpeljati, tega so krive mnoge intrige neznačajnih, sebičnih ljudi, katerim so volitve več privatna, nego javna narodna zadeva. Te naše besede je treba tolmačiti cum grano salis in razumel jih bode le tisti, ki je dobro podučen v vseh stvaréh, katere so se zadnji čas godile pod odejo in mnogokrat tudi brez našega vedenja. Obžalovati moramo tudi pri tej priliki, da je prišel na svitlo oklic na volilce v štev. 42, kateri nij sicer naša direktna zadeva, ampak odbora Sloginega in je prišel v naš list še celó brez vedenja našega urednika, kateri se z njim čisto nič nij vjemal.

In da nas kedo ne bode razumel napačno, naj povemo, da mi smo za mir in spravo; ampak zarad tega še nijmo one principe, ono naše prepričanje o rečeh, dogodkih in osebah, katero smo imeli pred spravo, popolnoma preklicali in tudi nočemo, da bi se o nas mislilo, da to, kar smo popreje trdili, zdaj zgrevani preklicujemo, kakor kak neznačajneš, ki denes to prekličie, kar je včeraj trdil. Naša časnikarska čast

tirja od nas, da se zdaj, ko nij več nobene nevarnosti, zdaj ko je dovršen en glavni čin našega političnega življenja, v tej zadevi opravičimo nasproti občinstvu in našim mnogim starim prijateljem, ki so to od nas izrečno tirjali. Kar pa je bilo, naj bode pozabljeno in zadovoljni bodimo, da se je reč tako izvršila, kakor se je, in da je naš narod vkljub razprtiji mej nekaterimi voditelji narodnjaki vendar narodno volil; sedanje skušnje pa naj si pravi, plemeniti rodoljubje dobro zapamtijo, da jih bodo v bodoče izkoristili. V obče pa moramo slovenskemu narodu na Goriškem priporočati, da se zdaj še bolj zanima za polit. društvo „Sloga“, da bode v onem društvu popolnoma zastopano javno mnenje velike večine goriških Slovencev. Osebné reči pustimo popolnoma na strani, reč naj nam bode pred očmi, vsi bodimo složni pri delu za boljšo prihodnost našega naroda, kajti malo je delalcev na narodnem polju in ti morajo biti složni in marljivi. Ob enem tudi naše poslance vse brez razločka prosimo, da se ozirajo na vse pravične želje, katere bode narod izrazil po „Slogi“ in po slovenskih listih in da bodo v bodoče v vednem kontaktu z ljudstvom. Osnujejo naj svoj klub in v važnih zadevah naj oni prvi kažeje narodu, da je treba discipline in slope in da morajo nehati vse osebne mržnje, kder gre za narodovo korist. Nadaljujmo torej po volitvah složno delovanje, da nas prihodnje volitve najdejo bolj pripravljene in popolnoma edine, kajti v slogi in marljivosti je moč.

Miroslav Vilhar.

Malokateri narodnjak, pesnik ali skladatelj žel je uže od svojih sovremenikov tako malo slave in časti, na malokateroga naših prubuditeljev so se potomci tako malo spominjali, nego ravno na ranjcega Miroslava, ki je delal za slovenski narod na političnem, beletrističnem in muzičnem polju ob enem in zapustil narodu toliko lepih spominov rodoljubja in požrtovalnosti. Zatorej smo mi, ki smo bili vedno mej prvimi čestilci ranjcega Miroslava, z veseljem pozdravljali vest, da se je v Zagorju osnoval odbor, ki hoče temu mnogo zasluženemu možu postaviti spominek v njegovem rojstvenem kraju ter da je uže začel v

ta namen nabirati darove po vsem Slovenskem. Ta prekrasni sklep napotil nas je, da sopet enkrat nekoliko izpregovorimo o našem Miroslavu.

Kakor povsod na Slovenskem in drugod na Slovenskem je ranjki Vilhar najbolj znan po svojih popularnih pesnih. Nij ga fanta, nij ga deklica na Slovenskem, kateremu ne bi bile znane Vilharjeve pesni „Mila lunica“, „Po jezeru“, „Bom šel na planince“ in mnogo drugih tako priprostih in vendar tako lepih; reči smemo, da na tem polju nij ga prekosil še noben slovensk skladatelj in da je Miroslav pel prav v duhu svojega naroda. Nam je znana zgodovina skoro vseh njegovih pesnij; v bogati fantaziji Vilharjevi rojile so vedno arije in on je imel za vsako priliko primerno lepo pesnico pri rokah. Dostikrat je zbral nekoliko slovenskih fantov okolo sebe, kateri so zvečer uže prepevali pesnico, katero je on zjutraj zložil in kar je dokaz za popularnost njegovih sladeb je to, da so se jih kmečki fantje hipoma naučili ter da so se take pesnice v malih dneh razširile po vseh slovenskih posebno notranjskih krajih. Uže sama ta zasluga proslavila je vrliga Miroslava za vse čase. — A Vilhar izdelal nam je tudi dosti domačih iger, ki se bodo še mnogo časa držale na slovenskih odrih in zložil nam je tudi prvo operi podobno melodramo „Jamsko Ivanko;“ kot pesnik pa nam je zapustil dosti lepih balad in drugih poezij, katere naše deklamovalke tako rade deklamujejo po čitalnicah. Kot politikar je ranjki moral požreti marsikatero grenko, z nekdanjim prvaštom nij se nič posebno strinjil in prerad je tožil čez brezobzirnost in slavohepnost nekaterih slovenskih prvakov. Prav to je uzrok, da se Vilharju nij tako kadilo, kakor kakemu drugemu manj zasluženemu in da je Vilhar prišel v tak položaj kot zastopnik naroda, da se je ob svojem času odvedal častni službi, katero mu je narod z največim navdušenjem izročil.

Kedo ne pozna Vilharja kot publicista, kot urednika „Napreja“ in komu nij znano, da je bil on prvi slovenski politični mučenik za svobodo našega naroda? Kedor je čital list „Naprej“, katerega je Miroslav izdajal v družbi prvega našega jezikoslovca Levstika, ta mora pripoznati, da nijmo še imeli časnika tako temeljitega s takimi lepimi političnimi nazori in tako konsekventnega, pa tudi v krasni slovenščini pisanega,

LISTEK.

Tovariš Wörthski.

(Povest iz nemško-francoske vojne)

(Slobodno po nemškem.)

V.

V velikej krčmarskej sobi napraviti je dal strijc Tone dolgo mizo. Okrogle, porabljene mize, katere so sploh gostom služile, odnesli so na dvorišče. Miza je bila lepim prtom pogrnena, na sobinih stenah pa so se krasno podajale veje jelkove; nekaj lepih, velikih stolic je stalo na gornjem konci mize, s kratka: na prvi pogled je vsak moral reči, da je strijcu Tonetu na srci bilo to, da sprejme lepo goste, kateri imajo biti priče pri zaobljubovanji njegove pitomke.

Ob določenih uri tudi pridejo vsi povabljeni.

Glazar iz Unterbihla je prišel v dolgi, črni suknji, s pipo v srebro okovano in s praznično-resnim obrazom; žena Glazarjeva je nosila židano jopo, katero je oblekala le o posebno imenitnih priložnostih, a Jakob je imel prelep šopek vijolic v gumbnici.

Ob štirih, ko je bil blagoslov v vaški cerkvi končan, zbrali so se tudi vsi gostje polnobrajno „pri srpu“; dolga miza je bila popolnem zasedena in na častnem mestu, na gornjem konci mize sedel je strijc Tone med Glazarjem in njegovo zakonsko polovico. Za telesni blagor gostov je bil uže strijc Tone dovoljno

priskrbel; kajti dve deklici imeli zmirom dovolj dela na tem, da sti kozarce polnili in sti dvanajst velikih skled napolnenih z mrzlimi jedili okoli davali.

Zabava se je baš najlepše vršila, ko prijde tudi Milka. Deklica je bila zelo priprosto in temno oblečena; globoka barva pridejanega telovnika se srebernimi gumbami veznicami je vzročevala, da je blede barva njenega obraza vsacemu le še bolj v oči pala.

Trudna in žalostna pogledovala je se svojimi objokanimi očmi sim in tja po sobi, a Jakob, kateri se ji je s prisilno nježnostjo blizal, nij mogel dolgo časa vpirati svojega očesa v te objokane oči nesrečne deklice.

Deklica se je morala usesti poleg žene Glazarjeve in se tudi pogovarjati. Strijc Tone praznil je kozarec za kozarcem, ker pripravljaj se je za dolg govor, in za to mu je trebalo „okrepčala“. Pojasniti se je bil najme namenil navzočnim potrebo in korist zveze med Jakobom in Milko.

Govor nij mogel doigo izostati, kajti strijc Tone se je uže odkašljaval nekaj minut.

Ali kar nakrat se naglo odpró sobine vrata na stečaj in visok, lep mladenič vstopi.

Trenutek vladalo je globoko molčanje v sobi, po tem pa zadoni oster in vesel glas.

„Franjo!“

„Ta glas je bil — Milkin.“

Urno je vstala se stolice, en skok — in uže je bila — Franju v naročji.

Smrtnej tihoti sledil je kmalo glasen žum in čudenje, kajti bilo je vsem, kakor bi videli človeka od mrtvih vstalega.

Le strijc Tone je prebledel od jeze in pesti stiskal.

Dečko je prišel ostremu oskrbniku baš v najneugodnejem časi pred oči, tako, da nij mogel več svoje nevolje prikrivati.

Dolgo in koščeno postavo vzdignivši, prične strijc Tone, obrnivši se k Franju, z ostrim glasom govoriti: „Veseli nas, Franjo, da si se povrnil iz vojnih nevarnostij, vendar ti ne delaš prav, da se nam zdaj tukaj vsiluješ. Zbrane goste sem povabil jaz, in danes nij za vsacega, ki iz ceste pride, naša hiša odprtal.“

Strijc Tone je hotel še dalje govoriti, a Jakob mu seže v besedo in ga prime za roko.

Dečko je prebledel, strgal je vijolični šopek iz gumbnice in drhtel jo kot šiba na vodi po vsem životu, tako je bil presunen!

„Ljubi starši, sorodniki in navzočni!“ pričel je Jakob po tem s polnim, skoro rezočim glasom, „odpustite mi, da govorim, a imam Vam, ker je Franjo navzočen, prav imenite reči povedati.“

Jakobove besede so vse osupnile. Globok mir je nastal in vseh oči so bile obrnene na dečka, kateri je poleg sedeža svojega očeta po konci stal. Še celo stari strijc nij mogel zakriti svoje radovednosti nad tem, kar je Jakob imel povedati in usedel se je nazaj na svojo stolico.

Po kratkem prestanku prične Jakob:

„Pred malo meseci, ljubi prijatli, nijsem upal, da Vas bom še kedaj videl, kajti, kakor veste, bil sem v boji in v smrtni nevarnosti vsako uro.“

„Da me pa še tukaj vidite, to so hotela nebesa, in o tem Vam hočem tukaj nekoliko povedati, ker je

kakor je bil list „Naprej“ — Le škoda, da je stroga tačasna cenzura zadušila nam časnik, ki je Slovenca navduševal v najlepšem pomenu in našem narodu pridobil morda največ mladih navdušenih borilcev. Mnogokrat smo slišali tudi v zadnjem času obžalovati, da je „Naprej“ tako hitro nehal. Ranjki Miroslav je torej delal za naš narod kot pesnik, skladatelj, politikar in žurnalista; a zraven tega bil je tudi mecenat. Kedor se namreč peča s publicistiko, dobro vé, da se pri nas skoro noben publicist ali založnik ne obogati; še slabše je bilo pred 10, 15 leti. Ranjki Miroslav je mnogo žrtvoval materialno, kajti zraven tega, da je imel pri Napreju in drugih tiskovinah, katere je izdal, mnogo tiskovnih škod, podpiral je tudi zdatno vsako narodno započetje in sploh ni štedil nikdar, kadar je šlo za podporo narodnih ljudi. Resnično je to, da bi Miroslav kot grajsčak in bogataš lahko zapustil veliko premoženje, a vedel svojega imetja daroval je narodu, katerega je iskreno ljubil. Naš namen ni, da bi denes uže prinesli obširen zivotopis ranjcega Miroslava; mi smo v prvemu tečaju „Soča“ leta 1871 št. 8. prinesli nekrolog Vilharjev in tam tudi pričeli v kratkem njegovo biografijo in s ponosom smemo reči, da je naš list uže precej ob smrti Miroslava njegove zasluge najboljše popisal, ter se v tem obziru odlikoval mej vsemi slovenskimi listi, mej katerimi so nekateri, ki ga denes slavé, prinesli vest o njegovi smrti na manj odličnem mestu. Mi moramo biti tudi vedno hvaležni ranjkemu Miroslavu, ker on je bil v začetku naš sodelavec in moralen podpornik.

Tudi nekatere čitalnice na Goriškem bile so v ožji dotiki z Vilharjem in dve ga še celó štejeje mej svoje častue ude. Te čitalnice ga gotovo hranijo v blagom spominu in tudi zdaj ne bodo zaostale, ko bo treba položiti mali obolus za spominek moža, kakoršen je bil Miroslav.

Mi pa končno priporočamo vsem slovenskim rodoljubom na Goriškem, vsem čitalnicam, naj napravljajo zbirke in besede za Vilharjev spominek in naj pošiljajo nabrani denar ali nam, ali uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljano, najboljše pa direktno predsedništvu čitalnice v Zagorju na Notranjskem, da tako pokažejo svoje visoko spoštovanje in razum za zasluge moža, katerega smemo šteti mej najblažje našega naroda.

Spomin Miroslava naj večno živi mej zvestimi sinovi majke Slave!

Dopisi.

V Gorici, 15 nov. (Izv. dep.) Volitev velicega slovenskega posestva in zbor vseh posestnikov goriško-gradiških. Prešlo saboto versila se je volitev treh poslancev slov. velicega posestva v deželni zbor goriški. Voljeni so bili narodni možje gg. Ignacij Kovačič, župan pri Sv. Luciji na Tolminskem, Josip Faganel, bivši poslanec, in Andrej Kocijančič, veliki posestnik v Podgori pri Gorici. Volilo se je dvakrat, ker pri prvi volitvi sta imela absolutno večino same Kovačič s 63 in Faganel s 56 glasovi od 103 oddanih glasov. Baron Tacco dobil je pri prvi volitvi 48 glasov in ravno toliko tudi Slogin kandidat Fr. Malnič, župan kanalški. Ker nij nobeden teh dveh imel nadpolovične večine, napovedala se je druga volitev ob 3 urah popoldne, pri kateri je bil voljen A. Kocijančič s 46

glasovi; baron Tacco dobil jih je 15. Marsikedo povpraša, kako je to bilo mogoče. Moralo je biti tako, ker drugače bi bili mi Slovenci dobili kot zastopnika v deželnem zboru barona Tacco. Slogin odbor, videč kolika nevarnost nam preti, odločil se je hitro po načelu, da je le narodnjak, za onega kandidata, kateri je imel mej volivci najmanj nasprotja in edino to-le nam je pripomoglo do sijajne zmage. Da je nevarnost bila velika, spričuje naj vam to, da je v klub zjedinenju nek veiki pos. oddal svoja dva glasa za barona Tacco, menda iz osobne merznje do postavljenega kandidata. Še nikoli nismo videli naše velike posestnike tako cepljene, kakor baš pri zadnji volitvi. Razun g. Kovačiča, za kojega so bili vsi, nij ga bilo skoraj kandidata, nad katerim bi se ne bila kopica volivcev spodtikala. Večina zjedini se je bila pri Fajferji za Kovačiča, Dr. Rojca in Faganela, a Brici in nekateri Kraševci, česar pač bi ne bili nikdar mislili, volili so rajše barona Tacco, mesto Dr. Rojca, in tako-le je bilo mogoče, da je dobil zadnji samih 38 glasov.

Mi smo o naših velicah posestnicah mislili da so, kar se tiče narodne discipline, nad našimi kmečnimi volivci. — Oni ne vedo, da se mora v taci slučajih, kjer nam nevarnost preti od sovražnikove strani, pozabiti vsako osobno merznjo, da se sploh mora manjšina ravnati po večini, da se nam tuje ne vrine. Mi smo volivce z resno besedo še zadnji trenutek opominjali, da je nevarnost velika, da zmaga baron Tacco, ako nijso složni in jedini volivci, a skoraj vse je bilo zastoj, ravnali so po svoji termi Brici in neki 4 Kraševci. Kdo je neki napravil Bricce, da niso nikakor hoteli dr. Rojca, o tem gredó razne govorice. Pravijo, da je vse te nejednosti od strani briskih volivcev kriv nek slovenski (?) goriški kert (rectius kertič), kateri je svojega podkerta, nekega odpadnika, poslal po Berlih ali mu vsaj dajal svoje inštrukcije gledé volilne agatacije. Mi ga ne zavidamo za to častno, krtovo ruvanje. Naj le še ruva naprej, dokler mu rilec ne oterpne, če se preje ne ujame v skopec.

Drugi dan zbralo se je blizo 150 goriško-gradiških posestnikov oboje narodnosti k zborovanju, pri katerem so se sklenile razne resolucije gledé kmetijskega stanu. Hudobni jeziki pravijo, da to vse je bil le šviadelj in zanjke, v katere bi se imeli vloviti naši veliki posestniki. Italijani misli so namreč s tem prikupiti se našim slov. posestnikom in so jim hoteli pokazati, da skerbijo za njih interese. Za to pa bi morali voliti pri volitvi velicega posestva italijanske kandidate. A ubogi Italijančiči in Italijančekeljni varali so se, če so mislili, da so naši veliki posestniki še tako zabiti. Mi pravimo, da hudobni jeziki govorijo tako in utemeljujejo svoje govorjenje s tem, da vse one resolucije ne bodo in ne morejo nič pomagati našemu posestvu, ker nij nikakor mogoče ustreci onim resolucijam, ali vsaj večini onih resolucij.

V „Slovenski Narod“ piše nekdo, da je Slogin predsednik pri obnem zboru zabranil govoriti vsakemu, kedor nij bil ud. Resnično je le to, da ni pustil glasovati nobenemu neudu, kar zahteva postava, a govorilo je v zboru tudi par neudov, katerih zadnjih je bilo prav malo, še ne 15 navzočnik. Sicer pa se razumi samo po sebi, da le udje smejo predloge staviti in o njih glasovati; neudom tega ne dopusti niti razum, niti postava.

Trst, 15. nov. (Izv. dop.) Volilna agitacija je v polnem cvetu. V nedeljo bode volilni shod volivcev

sovražniki zaženo na nas, a istočasno so klicali tudi naši bobni „appel“. Mi smo streljali in streljali, ali vendar sovražnik priteče čez velike trume mrličev, katere so kopicile naše krogel, in še predno bi zašel do petdeset in uže smo si stali z blisketajočimi bajonetami nasproti; nastal je boj moža proti možu. Nas je bilo malo v primeri s sovražnikom in nijeden naših bi ne bil videl solca zahajati, da bi nam ne bil pritekkel od zadaj regiment bavarskih vojakov na pomoč.

„Jaz sem bil v sprednji vrsti in sem se bojeval z onim divjim, črnim sovragom. Moj nasprotnik me je prebodel v roko, padel sem na tla in bil sem skoro ob zavest. Sovrag mi stopi z nogo na truplo in mi položi bajoneto sredi prsij. Še en moment in bil bi mrtev! A kar naenkrat prileti čez mene strel, Zuav se zvrne, kakor do smrti ostreljen in njegova puška pade na tla blizu mene! Pogledal sem, da bi videl svojega rešitelja, na kar slišim vzklic: „Jakob!“ iz njegovih ust in v vrlem strelci spoznam — Franja, kateri mi je življenje rešil!“

V krémarskej sobi je nastala smrtna tihota in drugega nij bilo slišati, kakor Milkin tihi plač.

„Ko so naši vojaci sovražnika pognali“ nadaljuje fant z ginljivim glasom, „vrnil se je Franjo k meni, dal mi je steklenico, napolneno z vinom in me je nesel, s pomočjo nekega drugega kamerada k ambulanci. Moram še danes priznati, sram me je bilo svojega prejšnjega sovražnika in nijsem vedel, kake bi se mu zahvalil. Ko smo se morali ločiti, podal sem Franju roko, ter mu rekel:

„Midva sva se preje zaradi Milke sovražila in ti veš, kako daleč me je gnala moja strast. Ti si pa

III okraja okolice v dvorani gostilne, takozvane bajte in postavil se bode kandidat za ta okraj. Prihodnjo nedeljo po tem bo volilni shod za II okraj in 8. decembra bode zadnji volilni shod na Občinah. Kandidatje, katere bode postavila okolica so menda sledeči Nabergoj, Gorup iz Proseka, direktor Lozer, Nadlišek. Ti bodo gotovo proglašeni. Za 2 poslanski mesti za okolico pa še nijso odločeni kandidatje. Govori se o Klodiču, Pipanu, kateri pa nekda noče prevzeti, po tem o Trobcu in Martelancu; mej temi šterimi bode treba izvoliti dva. V mestu kandidirajo Slovenci s podporo patrijotičnega društva sledeče gospode: dr. Bizjak, Gorup ali pa Pleše v III. razredu; J. Dolevec, Matija Dolinar ali pa A. Lavrič za IV. razred. Volitve za okolico bodo dne 10. decembra za mesto, to je za IV. razred 26. novembra, za III. pa 2. decembra. Agitacija obeh tržaških strank Progressistov in Patriotikovcev je živahna, ljudje uže zdaj napenjajo vse žile, posebno pa Progressisti napenjajo vse žile in obečajo gradove za vsak glas, ali pa žugajo in strašijo na vse mogoče, da zmaga „Patriotica“, ker večina boljših trgovcev in tržaške inteligencije je do konca sita Progressovega terorizma, ki je posebno zato nestrpljiv, ker tirja preveč materialnih žrtev.

Slovenci morajo biti v tem boju jako previdni; oni morajo položaj po mogočnosti izkoristiti za-se, ter jako politično in premišljeno postopati, da bosti sčasoma obe mestni stranki iskali njih prijateljstva.

Okoličanom priporočam pa jaz, da se pri postavljenju kandidatov na vse strani zagotovijo večine volivcev, da ne nastane v zadnjem hipu kak razpor, kaka lekija, skoz katero se lahko vmuzne kak Lahon. Slišal sem, da se je Sterle, katerega sem omenil zadnjič mej kandidati, odpovedal kandidaturi, in prav je storil, ker prav zaradi njegove kandidature žugal je razpor.

Govor ruskega cara v Moskvi je laše Turkofile strašno razburil; oni so uže govorili, da je Rusija dejala „le pive nel sacco“; a zdaj naenkrat se oglasi ruski car tako odločno in samosvestno. Naša borsa je zbog tega jako živahna postala; mnogo ljudje spekulirajo na „hausse“ (rastenje cen) in valuta raste od dne do dne, še bolj pa rastejo žita in drugi pridelki. — Tako na priliko velja danes koruza gl. 4.85 do 90 vsakih 116 funtov prosto na kolodvor postavljenih, petrolij je poskočil na gl. 29 z 20% odbitkom, kava je tudi porastla nekoliko in vsa znamenja kažejo, da bo še porastla.

Sploh je danes tendenca tržaškega trga za povišanje cen skoro vsega blaga in za nakupovanje kolonijalov pa koruze je zdaj še ugoden čas, katerega naj ne zamudé naši trgovci.

V prihodnjem listu bom poročal Vam jako obširno o stanju naše trgovine in ker zajemam iz dobrih virov, vtegne Vaš list prikupiti se slov. trgovcem.

Iz Rojana, 12. novembra. (Izv. dop.) [Marsikatera stvar v tržaški okolici je povsem graje vredna, najbolj pa sledeča. Pri gretarskih mostih, kodar cesta pelje v Rojan, nahaja se ob nedeljah in praznicah cela kopa igralcev, ki zazpravljajo svoj s trudom zaslužen denar. Vse to se godi javno na cesti in (skoro bih rekel) pred nosom okrajnega glavarstva. Se vé, da glavar ne mara brigati se za reč povsem neodložno in pusti, naj se igralci veselé v božjem imenu; zgubo morajo reveži trpeti, mej tem ko lahi „fachini“ s polnimi žepi trdo zasluženih novcev slovenskih težakov hité v mesto in si tam maše lačne in nenasitljive svoje želodce.

te deklice vrednejši, kakor jaz. Zato ti obljubim, da če srečno domov prideva, prepustim jo tebi in obljubim ti, da ti hočem do ženitve z Milko še pomagati! Po najinem slovesu, raznesla se je novica, da je Franjo padel, in zavoljo tega sem si mislil, da me obljuba zdaj več ne veže. Ker pa je zdaj Franjo, katerega smo splošno za mrtvega imeli, zopet tukaj, odstopam, zvest svoji obljubi, od vsake zveze z Milko...“

Nepopisljiv prizor sledil je tem besedam. Franjo objame viharno Jakoba in Milka mu podá se solznim očesom roko.

Tudi strijc Tone je bil zaradi te povesti globoko ganen, in smatral je kot naredbo božjo, da je Franjo še o pravem času prišel.

Molče se vzdigne in položi, besedice ne spregovorivši, Milkin roko v roko Franjevo. Po tem vzame v roko svoj kozarec in povzdignivši ga, dé:

„Žive! naša zaročenca!“

Gostje veselo pritrdijo z novim vzklicem tem besedam in le stari Glazarci zasveti solza v očesu zaradi zgubljenega sreče njenega sina.

Franjo je moral zdaj razložiti, kako je cele mesece v zapuščenjej bolnišnici ležal, kako se je potem zopet vrnil k trupi in kako je po marsikakem strašnem prigodku prišel iz francoske dežele domov.

Pozno v noči razšli so se gostje in drugega jutra vede! so v obedveh vaseh novico, da se je Franjo vrnil in se zaobljubil z Milko.

Po veliki noči bilo je „pri srpu“ ženitovanje; Franjo in Milka združila sta se na veke.

Tržaški „žakljari“ so pravi oderaši. Spravijo se trije ali štirje skupaj, zložijo svoto denarjev in prilomastijo ob nedeljah k gretarskemu viaduktu, kjer pričnejo nič manj kakor „kockati.“ Kmalu se nabere cela tropa slovenskih težakov, večidel Kraševcev, in med službo božjo prav z veseljem gubijo zlati čas in zaslužek celega tedna.

Igra na kocke je bila postavno prepovedana, može da v Trstu na slavni policiji ne poznajo onega „kocko-igranje“ prepovedujočega paragrafa; če bi ga slavna policija poznala, gotovo bi se pomujala, tej zapravlivosti v okom priti. Mora se tudi priznati, da igromojstri so zvite lesice. Postavijo si lastne ogleduhe ali „špijone“ in ko ti „satelitje“ mestne straže zagledajo, dajo si znamenje in hajd v dir po nasprotnem tiru, pa jih ni več, igralci pa ostanejo z dolgim nosom in s praznimi mošnjicami. Z bogom teden, pobral ga je Lah. Družina mora doma pa stradati in dolgove delati, ker je nje glavi odnesel kragulj zviti zaslužek sedmih dni. Mislim, da okrajno glavarstvo, ako ne zarad drugega saj zarad časti Rojana in Grete bi moralo sporočiti policiji kaj o tem grdem ravnanju? Govorec ravno o igri hočem nekaj vrstic zabilježiti v posnemanje slovenskim družbam—delavskih pomočnikov.

Veči del laških delavskih društev obsojuje nevarne igre in dosta njih celo vsakojako srečkanje. Društva pa ne obsojujejo lastne ude z golo besedo, ampak z odrekanjem do nekaterih društvenih pravic, velike predzreže pa z odpravljajem iz društva.

Nijedno društvo pa še dozdej nij zadelo navado k igranju v splošnosti—ker tudi ta navada dospesvi do vrhunca naredi igralca nemogočega vstrezati vsem društvenim zahtevam. Istinito je, da imajo vsa društva v svojih pravilih nekoje paragrafe, ki zapovedujejo odstraniti uda nečastno se obnašajočega—pa izključenje se vrši še le potem, ko je ubogi delavec uže popolnem spriden.— Nam je pa dolžnost čuvati ga pred spridenostjo, da ne bode nikdar iz bratstva družstva izobčen.

Za tega voljo moramo mu dokazati, da ne samo nevarno igranje in srečkanje je nečastno, ampak vsaka zabava postane nečastna tačas, ko ona preseže cilj nedolžnega in veselega zabavanja.

Igra vsake baže je izvir žalostnih nasledkov in prava človeška kuga—ona je pot do nečastnosti in najkrajši tek do pogina, prememba moralnega čustva in uzrok velikih pregreh, samoumorov in ubojev. Igralec prične v sebi omadeževati in gnjusiti pravo „dignitatem hominis“: kdor bi ga v takega položaju ogledoval, spoznal bi njegove plemenite značajnosti vtopljene v grdem nagnjenju; nenasitljivo lopovstvo do dobitka bere se mu na obrazu; kletvina ima dom v njegovih ustih, ko hrepeneč pričakuje vsodepolno „kvarto“ ali pa „kocko“. — Zagašena je v njem iskra ljubezni do dela, vsak dan pogubi kakovi del one v mnogih letih s trudom prihranjene svote. Veči del noči zgubi zvonaj domovja, še le pozno v noči priruma v sveto središče družine; nema več ljubeznjivih pogledov in besed na soprogo, ne mehkih smehljajev do svojih otročičev; sladkim opominom govorjenim mu na uho, da je šel raz pravega pota in krenol na krivega, odgovorja s hudobnim mrmranjem in slednjič s tepežem.

Umorjena mu vest, umazan od grde napake, nemo mu je sercena prijateljske svote, nemo do sladkih in blagih nad, ki so bile mu enkrat tolažilo. Ko

je zapravljena prihranjena svota, prodaja počasi, kar ima, mej tem pa otročiči in žena umirajo glada. Ko je zapravljen poslednji vinar, zlo težko se dobi v njem iskra poboljšanja. Ako so ga radi njegovega obnašanja izpokali iz delavnice in on ne sluteč v sebi nijednega nagiba h poboljšanju in nemožen premagati trde poskušnje, v koje je po svoji krivdi zabredal, uda se poslednjič v naročje obupu. Po zapravlivosti v igranju pride hudo dejanje in po tem smrt ali pa ječa, v koji se zgubi človek, ki bi zamogel biti dober dožavljan in priden oče svoje družini. Igra ga je počasi pripeljaja do sive jetniške „obleke.“

Da to nesrečo odpravimo, trebalo bi osnovati društva delavcev s pravili, prepovedujočimi vsakokoja srečkanja in igro. X. Y. Z.

Politični pregled.

V Gorici 16. nov. 1876.

Naš državni zbor debatiral je prešli teden o prenaredbi državne uprave. Govorila sta iz desnice naše zbornice poslanec Herman, znan še iz štajerskega deželnega zbora, in grof Hohenwart. Poslanec Herman povedal je zopet ustanovovercem po svoji stari navadi nekoliko resnic, ki v oči koljejo; grof Hohenwart odlikoval se je zopet se svojim govorom, kar marsikater nemšk časopis priznava. — Sedaj pripravlja se zopet gradivo v raznih odborih in odsekih. V finančnem odboru pritoževal se je nekako sedaj velik bogatin, a bivši nekaj reven advokat na Moravskem, dr. Giskra proti ministru Lasser-ju čez našega dalmatinskega namestnika barona Rodič-a. Prav pošteno in možato odgovoril mu je Lasser in moreda je bilo hitro Giskri žal, da je sploh to stvar spravlil v pogovor. — Prešli teden stavila se je od strani nemške interpelacija na ministre gledé neke okrožnice, katera se je bila baje v novjih časih poslala vsem cislajtanskim političnim oblastim z opombo, naj se objavi tudi državnim pravdnistvom. Ministerski predsednik grof Auersperg odgovoril je koj na to vprašanje poterdivši, da se je res razposlala enaka okrožnica a ne v novjem času ampak uže meseca julija, v kateri se je govorilo, kako je treba oestro paziti na časopisje in katero je ob enem prečital v zbornici. Desnica predlagala je na to, naj se določi debata o ministerskem odgovoru in o okrožnici, a Nemcem nij se zdelo to potrebno in zavergli so predlog desnice, čeravno sami izprevidijo, da je to ministersko početje jako reakcionarno; a Nemeč vpije le zvonaj zbornice in rogovili po časopisji, na pravem mestu pa mu upade hitro pogum. — V madjarskeje zbornici začel se je rešetati proračun za leto 1877 in to

priliko hotel je uporabiti poslanec Simonyi za interpelacijo do vsega ministerstva gledé orijentalnega vprašanja in provzročiti debato o tej stvari ali to ne pojde tako lahko, kajti merodajno časopisje madjarsko izreka se prav resno in brez pomisleka zoper Simoniji-jeve tirjatve in „P. Lloyd“ pravi celo, da se ne dovoli nikakor, da bi se v debato o državnem proračunu upletla tudi debata o orijentalnem vprašanju.

Orijentalno vprašanje bliža se vedno bolj svoji rešitvi. V teku prešlega tedna storila je Ruska po svojem carju oni važen korak, kateregasmu uže tako dolgo in željno pričakovali. Angleška vlada pripravila je bila, kakor smo uže omenili v našem listu, program, kateri bi imel služiti kot podloga konferencijskim obravnavanjem vseh vlastij. Obsegal je ta program sledeče točke: 1. Celota Turčija naj se ohrani; če bi sploh kaj haska imela dobiti kaka vlast od orijentalnega vprašanja, naj bi v tem slučaju vsaka vlast dobila nekoliko. 2. Podloga obravnavanjem bi moral biti status quo za Srbijo in Černogoro in porta bi morala zavézati se, uvesti v Bosni in Hercegovini lokalno avtonomijo, vendar ne tako daleč segajočo, da bi nastale nemara take države, katere bi bile obvezane Turčiji samo nekoliko letnega danja (tributa), kakor n. pr. Srbija in Rumunija, plačevati. 3. Enake pravice za Bulgarijo, da se s tem zapreči ponovitev slabe uprave in divjih krutosti. Dobro! Saj Rusija ob svojem času tudi nij nič družega več zahtevala, nego materijalno garancijo za izvršitev obljubljenih reform, katere Turčija sama ne more dati. Radi tega predlagala je, naj posebo Avstrija Bosno in Hercegovino, Rusija pak Bulgarijo za toliko časa, da se obljube tudi dejansko izvrše. Ker nij Anglija v to hotela privoliti, kriva je sama, če sedaj Rusija zahteva za imenovane provincije popolno neodvisnost, kajti čovelj serbske, černogorske in ruske kervi se je prelilo in po pravici smejo se staviti take tirjatve. — Disraeli, angleški premier, poudarjal je pari nekeje priliki, da bode Anglija z orožjem branila turško integriteto in skoraj istodobno je ruski car izrekel v Moskvi z branim plemenitašem in moskovskim odličnjakom, da kakor bi rad zabranil in se ognil vsakemu prelivanju ruske kervi, bode vendar prisiljen samostojno postopati in z orožjem v roki priboriti tlačnim Slovanom one pravice, katere jim gredó po človeškem zakonu, če se v bodočej konferenci ne doseže porazumljenja za ruske tirjatve. Tu imamo odločne besede an-

Jurčičeva „slovenska knjižnica.“

V. zvezek:

Župnik Wakefieldski.

„There have been many greater writers; but perhaps no writer was ever more uniformly agreeable.“

S temi besedami preslavnega angleškega zgodopisca Macaulaya naj pričnem naznanilo petega zvezka Jurčičeve slovenske knjižnice. Ta zvezek obsega najmenitnejše delo Oliver Goldsmitha, „Župnika Wakefieldskega“, ktereja je nam profesor J. Jesenko v Trstu poslovenil iz angleščine. Tako smo slovenskemu berilu vverstili ta glasoviti roman, ki je uže davno bil prestavljen v razne evropske jezike. V teh je prišel na svetlo v premnogih izdajah, tako da se v tem oziru skoro lahko meri z znano knjigo sv. Tomaža Kempenčana — s „hojo za Kristom“. Da se je ta povest tako močno prikupila vsem evropskim narodom, pač najočitnejše govori za njeno lepoto. In to povdarjati bi bilo odveč, ko bi te verstice posebno ne nameravale opozoriti prijatelje in podpiratelje tolikanj nam potrebnega slovenskega beletrističnega berila na novo to knjigo.*

Citatelji tega podlistka naj se nikar ne bojé, da z obširnim „Župnikom Wakefieldskim“ (obsega namreč 311 lično tiskanih strani) kupijo kako vertoglavo povest, ki na dolgo in široko razvija podlosti in nečimurne sladkosti minljive ljubezni po izgledu sledeče pesniške igracije:

* Kedor želi knjigo dobiti, naj si jo naroči pri izdajatelji g. J. Jurčič v Ljubljani. Ta mu lahko postreže še s prejšnjimi zvezki slovenske knjižnice. Naj dragi rodoljubi skrbé, da se med ljudstvo razširja in tako ohrani celoko podvzetje.

Moja ljuba rožni cvet,
Jaz sem pa bučela,
V ustih nje mi serka med
Ustnica vesela (Dobr.)

Take verste ni naš Župnik Wakefieldski. Oliver Goldsmith je v tej povesti narisal blagega človeka, kakoršen bi po besedah preložitelja „moral biti vsak, če hoče v resnici srečno živeti. Ta uzor doseči“, pravi prof. J. Jesenko v kratkem proreku, „nam pač nij mogoče, a sveta dolžnost nam je hrepeneči po njem.“ Tako ponuja „rahločuteči slovenski mladini“ ta povest obilo vsega, kar zanima njeno radovednost, kar jo opozoruje na opoteklost posvetne sreče in na nečimurnost zunanje bliščobe, kar jej um bistri, zlasti pa obilo vsega, kar jej serce blaži.

Kadov x ayadov je bilo starodavnira olikanim Gerkom ono merilo, s katerim so merili doveršenega, — popolnega človeka. Z enakim merilom meri tudi naš Župnik Wakefieldski človeka. To spričuje povest očitno na premnogih mestih. Uže v prvem poglavju, ki popisuje rodbino župnikovo („vsi so si podobni po duhu in telesu“). Na strani 11. odgovarja gospa Primroseva na hvalo, da ima najlepše otroke v deželi: „Oh, sosed, taki so, kakor jih je Bog vstvaril — zali dovolj, če bodo dobri; kajti zal je, kedor lepo in čedno živi.“

Pridnost in poštenost, pobožnost in delavnost, skromnost in samozavest, udanost v božjo voljo in prigojeno si pogumnost so najmenitnejše lastnosti, po katerih se odlikuje poglavitna osoba povesti. Po takih blagih ravnal Župnik Wakefieldski pri vsakej priliki; teh načel nikdar ni zatajil v svojem dejanju in nehanju, niti v besedah niti v mišljenju. V poglavitni osobi so združeni največji trije človeški stanovi:

duhovnik je, kmetovalec in oče svoje rodbini. Narisan je, da ravno tako rad uči, kakor rad uboga (namreč druge poslušaj in se od njih uči), da je ravno tako priprost v obilnosti, kakor veličasten v nadlogah. Skoro bi mislili, da Oliver Goldsmith govori o razmerah sedanjega časa, tako primerne, tako resnične so njegove besede, ko dalje piše: „Komu bi v tej dobi gizdavosti in mehkužnosti mogel dopadati taki značaj? Kteri le hrepeneč po življenju visoke gospode, obernili se bodo zaničujé od njegovega priprostega kmetkega ognjišča; kterim je nesramnost humor, ne bodo našli v njegovih nedolžnih razgovorih nikake duhovitosti; in kteri so se navadili zasmehovati vero, smijali se bodo možu, ki največe tolažba išče v bodočnosti.“

Prav iz življenja so vzeti vsi naslikani značaj. Za mirno in dobrodejno življenje Župnika Wakefieldskega, za poglavitno to osobo je Goldsmithu po besedah njegovih životopiscev bil izgled njegov blagi oče, ki je bil na Irskem duhovnik na kmetih. Čudovite dogodbe potujočega župnikovega sina je pisatelj posnel iz lastnega življenja. Bežec iz Edinburga je bil namreč prišel v Amsterdam ter je od tudi potoval z eno samo srajco v torbici po raznih evropskih deželah. Na to spominja tudi njegova obširna pesem The Traveller („Popotnik“), kjer precej v tretji vrsti omeni, kako osorno so ga sprejemali na Koroškem. Odločenega se čuti od brata, zapuščenega od prijateljev in otožnega — ob leni Skaldi in ob malo hitrejšem Pađu in tudi onde, kjer surovi kmet koroški ptujcu odreka prenočišče

„Or onward wher the rude Carinthian boor
Against the houolees stranger shuts the door.“
(Dalje pril.)

gleške in ruskega carja, katere so si po vsem nasprotne; nij ga več koraka nazaj in pred seboj imamo le alternativo, ali popolno, resnično gotovo zboljšanje stanja Slavanov pod turškim, krutim, neznošnim jarmom, ali pa boj. Ruska dela odločno in pripravljena je uže skoraj za velikanski boj, kajti kmalo bode zbrana jedna vojska 480.000 mož poleg rumunske meje, druga 350.000 mož pa na ruskem Poljskem ob avstrijske meji. Ruska intendatura priskerbela je uže živeža za jedno celo leto za vso rusko vojsko in denarja ponujajo jej domači bogataši na milijone rubljev. Rusija marširala bode toraj v sveti boj proti kletemu sovragu. —

Razne vesti.

Imenovanja. Minister pravosodja je imenoval substituta pri državnem pravdnistvu terzaskem g. M. Urbančić-a za državnega pravdnika pri sodnji goriški; tukajšni substitut g. Dom. Sciolis prestavljen je k državnemu pravdnistvu terzaškemu; kot substitut pride pa v Gorico adjunkt pri okrajni sodnji goriški g. Fr. Canevari. Na dalje je imenoval minister pravosodja našega rojaka g. dr. Franc Oblaka za adjunkta v Bujah pri Terstu. Cestitamo.

Slovanški pevski zbor na Dunaji napravi ponedeljek 4. decembra veliko koncertno besedo v „Gartenbaugesellschaft“ I. Parkring. Vstopni listi po 1 gold. 50 kr. dobivajo se v „Slovanški Besedi“, I. Döbelhofgasse 9, i v kavarni „Mayreder“ I. Rothenthurmstrasse, pri kasi velja list 2 gl. Sodelujoči udje sprejemajo se vsak petek od 7-9 ure zvečer v vadnici I. Salvatorgasse 12, parterre (Cäcilienverein). Podpirajoči udje lahko naznanijo svoj pristop v društveni pisarni I., Bognergasse 3. III. nadstropje (pri predsedniku društva dr. Lenoch-u, odvetniku). Sodelujoči udje plačajo na leto 3 for., podpirajoči pa 6 for. Ustanovnine plača vsak ud 2. gl. Kdor za ustanovnino najmanj 20 gl. vloži, zaznami se v zapisniku ustanovnikov. Slovenski vseučeliščniki, ki so pevci, vabijo so k obilnemu udeleževanju pevskih vaj slavj-pev. zbora. Plačujejo le 25 kr. na mesec; ako tega ne morejo, oprosté se lahko tudi tega plačevanja, ako to odboru naznanijo. Glavna stvar je, da se obilno udeležujejo pevskih vaj. —

Iz Smasti poleg Kobarida se nam piše: Letina bila je pri nas slaba. Koruza ali turšica obrdila je prav slabo in vendar je ta naš glavni pridelek. Spomladi je vedno deževalo, poleti je pa prevelika suša pritiskala, da je bilo sočivja le malo in krompir ves gnil. Kerme za živino bilo je tudi le malo. Kmetje nemajo na ta način letos kaj prodajati, da bi zamogli davke poplačati, kateri se še-le povišujejo, namesto da bi se zniževali. Če pa ima kmet sploh kaj na prodaj, prodati mora po nizkej ceni, potrebščine za hišo mora pa po visokej ceni kupovati. — Še nekaj mi je na serci. Naša ukaželjna in uka potrebna mladina zanemarjena je jako. Naši šolski svetovalci se le malo ali nič ne brigajo za poduk naše mladine. Ne vemo, ali bi to njihovi nevednosti ali zanikernosti pripisavali. Naš župan bi se moral pač malo več brigati za to, da bi dobili svojega učitelja na Libušnje, kajti duhovnik ne more tudi učitelja nadomestovati, ker ima uže preveč opravila po svojem stanu in ne more za poduk mladine tako skerbeti, kakor bi bilo prav in kakor je potreba.

Iz Kanala se nam piše: Uže dolgo časa smo tako rekoč brez zdravnika in tudi našemu občinskemu zastopu se nič kaj ne mudi pripraviti nam brihtnega in razumnega zdravnika. Koliko jih je uže umerlo zaradi pomanjkanja zdravnika pred časom, kajti predno pride od daleč kod kak zdravnik, uže je mnogokrat prepozno, in kaj nam je vendar ljubše nego zdravlje. Radi tega se obračamo po javnem potu do naših občinskih očetov, da bi nam kmalo priskerbeli dobrega zdravnika. Okolo dvajset tisuč duš šteje kanalska občina in vendar nemamo potrebnega pomočnika v bolezni. Opravičena je tedaj naša želja po umnem zdravniku, a ne takem, kakoršne smo imeli zadnja leta, kateri so predpisali bolniku, če ga je n. pr. glava bolela, kako medicino proti ščipanju v trebuhu. Naj se raji ponudi par sto goldinarjev več za to službo, da le bodemo v tem oziru dobro preskerbljeni; saj ne pride na ta način več davka na vsacega občinarja nego jeden sold. Naši občinski možje, se vè, da ne bodo skerbeti za to, dokler ne bode kacega iz mej njih vjedalo po želodcu. Vedeti morate, da kolikor razumnejši je zdravnik, toliko več zaupanja imajo bolniki v njega ter da se bolnik uže boljše po-

čuti, če le par besedic izpregovori s takim zdravnikom, v katerega ima zaupanje. Zdravnika prosimo toraj, pa razumnega in veščega, če ne pa naj se da diplom naši domači Tolmarci.

Rojanska čitalnica napravi dne 19. novembra t. l. Besedo sè sledečim programom: 1. Jenko: Na moru, poje zbor 2. Jenko: Strunam, poje g. J. Cenčur 3. Kosovelj: Na boj, poje zbor 4. Tombola 5. Ples. Začetek ob 6 uri zvečer.

Masreglovanje na Kranjskem. Vsem Slovincem bode gotovo še živo v spominu, da sta bila prestavljena profesorja Šuman in Pajk iz mariborske gimnazije, prvi s prvega na gimnazijo v zapuščeni Ried na Avstrijskem, a še-le potem, ko je hotel pri cesarju samem pritožiti se čez ministersko postopanje, na Dunaj, drugi pa v Novo mesto, kateri je pa raji odpovedal se naklonjenj mu službi. Sedaj imamo enak slučaj na Kranjskem. Prof. Šuklje voljen je bil po deželnem odboru v deželni šolski svet, a vlada nij to poterdila, temveč za to mesto Merhala, huđega nemškutarja, designirala, ob enem pa je prof. Šukljeta prestavila na gimnazijo v Wiener-Neustadt. Nikomu nij ne najmanja pregreha znana, katere bi se bil prof. Šuklje storil krivega, tudi njemu samemu ne, in vendar mora iti, kamor naš minister veleva. Ponašati se smemo toraj mi Slovenci z enim narodnim mučenikom več.

Nekoliko pozno. V Parizu se je te dni poročil 101 leto star gospod z 99 let staro damo, nek drug 85 leten starček pa je vzel 18 let staro nevesto. — Ena gospa je devet let omožena, in je porodila v osmič trojčke, torej ima 24 živečih otrok, same dekleta.

Moč prirode. V Indiji v bakergunskem okraju je strašen vihar podrl na tisoče hiš. Mesto Deluktan pa je povodenj poplagnila iz zemlje. 5000 ljudij je našlo smrt. Sl. N.

Voščar

Luigi Bader,

čegar firma obstoja v Gorici uže čez 25 let, priporoča čast. gospodom župnikom, kuratom in cerkv. administratorjem svojo zalogo voščenihih pridelkov, katerih dobrota je bila pripoznana na goriški in terzaški razstavi še sreberno svetinjo, na monakovski in na svetovni razstavi pariški in dunajski s pohvalnimi pismi, in zagotavlja, da se dobivajo pri njem sveče iz pravega voska po nizkih cenah.

Naznanilo.

Podpisani dovoljuje si naznaniti slavnemu občinstvu, da ima zalogo decimalnih in navadnih kramarskih tehtnic, bute (pezè) mere za olje, vse po c. k. oblastniji cimentirane.

Zaloga nahaja se v Raštelu šte. 472; delavnica za veliko cerkvijo v Lenassi-jevi hiši šte. 36.

Prevzema naročila novih del in preuredbe starih tehtnic v nove in je izvršuje hitro in po najnižej cen.

Giovanni Colledani.

Št. 652

Razpis učiteljskih služeb.

V šolskem okraju goriške okolice razpisujete se s tem službi učitelja enorazrednic v šolskih občinah III. vrste v Lokavci in v Gabrijah.

Dohodki teh služeb so gl. 400, kateri se bodo povikševali po §. 20 dež. šolske postave 10. marcija 1870 in stanovanje v naravi ali letne odškodnine gl. 120. Učitelj v Lokavci bode vžival tudi gl. 100 osebne doklade.

Prosilci naj vložijo prošnje prevedene z dokazom učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja naj dalje do 31. decembra 1876 pri dotičnih krajnih šolskih svetih. Prosilci, ki ne služijo v tem okraju, naj vložijo prošnje po njem predstavljenih šolskih oblastih.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici 7. nov. 1876.

Oznanilo.

Podpisana se drži dolžno razglasiti občinstvu, da se bo igrala loterija za zavod vbojih deklin v Gorici 8. decembra t. l. in da bodo dobitki izpostavljeni od 26. t. m. do 2. dec. v ulici Rabati h. št. 19. od 11. ure zjutrej do 2. popold, kdorkoli jih bo želel videti.

Priporočuje podpisana pri tej priložnosti to dobro reč vsem, ki so dobrega srca, in prosi, naj storijo vse mogočno, da se veliko loterijinih listkov poprodá,

V Gorici 14. nov. 1876.

Matilda grofinja Coronini-Cronberg.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanj., da bode dne 11. decembra 1876 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III četert leta 1875 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca julija, avgusta in septembra 1875.

V Gorici dne 8. novembra 1876

Ravnatelj: D. LOVISONI.

Najboljše sveče za cerkev in najcenejše dobé se pri g.

Oroslavu Dolencu v Ljubljani,

kateri ima uže dobro znano tovarno za domače voščene izdelke v Ljubljani in oddaja večini cerkva po Slovenskem svoje dobro znane čisto voščene sveče. Kot domač obrtnik priporoča se torej vsem č. cerkvenim predstojnikom in č. duhovščini sploh.

Denašnji številki pridjana je priloga.